

Rodun historiaa

(Lähteet: Suomen Hovawart ry kantakirja, eri koirakirjat)

Maalaus vuodelta 1869.

Historiallisissa lähteissä ja kuvissa on kuvattu jo 1200-luvulta lähtien Hofewart - nimisiä koiria. Maalauksissa esiintyvä koira oli pitkäkarvainen, luppakorvainen ja vanterra pihavahti, hovawartin esikuva joka oli jo keskiajalla Saksassa kartanoiden ja talojen suosittu vahtikoira. Hovawart tarkoittaa sananmukaisesti pihavahtia; Hof = piha, Wart = vartija. Hovawarttia ei koskaan pidetty kiinni tai kahlehdittu, vaan se sai vapaasti liikkua talojen piholla joista se ei yrittänyt lähteä muualle.

Talo jossa oli hovawart säästyivät rosvoilta ja ilkivallalta, sillä hovawart, vaikka olikin lempeä ja säyseä talon väkeä kohtaan, muuttui raivokkaaksi taistelijaksi kun joku yritti vahingoittaa talon omaisuutta tai väkeä.

Saksan vanhimmassa lakikokoelmassa (Sachsenspiegel v. 1230) hovawarttia ylistetään ja pidetään uskollisuuden suurena vertauskuvana. Tämän lakikokoelman tekijän, Eike von Reggowin, oli hovawart pelastanut lapsena vändien hyökkäykseltä ja siksi tekijä kiintyi syvästi rotuun.

Keskiaikaisissa kirjoituksissa hovawart luetaan niihin koiriin, joiden varastamisesta tai tappamisesta syyllinen joutui maksamaan vahingonkorvauksen. Sakko oli suurempi yöllä tehdystä varkaudesta kuin päiväsaikaan tapahtuneesta, koska koiria arvosteltiin niin suuresti vahtikoirina. Hovawartin viisautta ja uskollisuutta ylistettiin yksimielisesti.

H. Münsinger (1473) mainitsee että hovawart oli sovelias varkaan ja pahantekijän vainuamiseen; sitä käytettiin nykyistä jäljestämistä vastaavissa tehtävissä.

Hovawart on kehitetty Saksassa, rodun alkusysäys lähti liikkeelle maantieteellisesti pieneltä alueelta Harz-vuoriston pohjoislaidalta. Bode-joen varrella sijaitsevan Thalen kaupungissa oli 1920-luvun alussa muutamia innokkaita palveluskoiraharrastajia, jotka eivät kelpuuttaneet saksanpaimenkoiraa sen ainoassa oikeaksi hyväksytyssä muodossaan. On todennäköistä että ensimmäiset Thalelaiset hovawartkasvattajat olivat pitkäkarvaisen saksanpaimenkoiran kannattajia, ja he halusivat toteuttaa uuden rodun kautta oman versionsa saksanpaimenkoirasta (alkuperäinen hofewart hävisi Saksan aristokraatin mukana).

Hovawart on nuorin saksalaisista palveluskoiraroduista, hyväksytty roduksi vuonna 1937. Kurt F. Königiä pidetään nykyisen rodun kehittäjänä ja esiintuojana. Hovawart - rodun historia tuntee tärkeimmän yksilönsä nimellä Castor Meyer-Busch (s. 1932), jota mallina käyttäen kirjoitettiin ensimmäinen virallinen hovawartin rotumäärittelmä. Castor oli 45-prosenttisesti "vuoristokoira", 28-prosenttisesti saksanpaimenkoira, 15-prosenttisesti kuvasz ja 12-prosenttisesti newfoundlandinkoira. Castoria käytettiin jalostukseen lähes 40 kertaa, ja siitä tuli hovawartjalostuksen kulmakivi.

Castor Meyer-Busch

Ensimmäinen hovawart tuotiin Suomeen vuonna 1962 Sveitsistä, vaalea narttu Vitessa v Scheffelhaus. Seuraavana vuonna tuotiin Saksasta merkkivärinen uros Cäsar v Bergisch-Land. Vuonna 1965 Anneli Wallenius otti yhteyttä Saksan hovawartyhdistykseen, ja niin suomeen saapui lentorahtina Hampurista vaalea narttupentu Biene v Freeborg, josta tuli suomalaisen hovawartkannan kantaäiti ja von Bienehof kennelin kantakoiria.

Ensimmäinen hovawartpentue, v Bienehof A-pentue, syntyi Suomeen vuonna 1967, i. Cäsar v Bergisch-Land e. Biene v Freeborg.

Suomessa hovawart joutui aluksi seurakoiraryhmään, ja hovawartin temperamenttinen, puolustus- ja taistelutahtoinen luonne aiheutti ongelmia ihmisille jotka eivät tiedostaneet rodun oikeaa luonnetta. Onhan luppakorvainen hovawart niin kiltin näköinen... Useita koiria lopetettiin "huonon" luonteen vuoksi, vaikka todennäköisesti koirilla oli aivan oikea palveluskoiran voimakas luonne.

Suomen Hovawart ry perustettiin vuonna 1980, ja vuonna 1985 hovawart saatiin viralliseksi D-ryhmän palveluskoiraksi.